

بازگشت شرایط عادی به مرز مهرا

در حالی که سردار سید تیمور حسینی، رئیس پلیس راهور فراچا اعلام کرده بود که با کمبود اتوبوس برای بازگشت زائران اربعین در مهرا مواجه هستیم و هماهنگی‌های لازم برای رفع کمبود در حال انجام است، مدیرکل راهداری ایلام از رفع این مشکل خبر می‌دهد.

به گزارش همشهری، مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌های ایلام روز چهارشنبه (دیروز) در گفت‌وگو با همشهری اعلام کرد: «واقعیت این است که قرار نبود ۱۰ هزار زائر کشور افغانستان از مرز مهرا به ایران بیایند و قرار بود این زائران از مرز شلمچه وارد ایران شوند، ولی مرز مهرا را انتخاب کردند. همین موضوع سبب شد یکباره با انبوهی از زائران در مرز مهرا مواجه شویم. با بروز مشکل بلافاصله به استان‌های همجوار فراخوان دادیم تا اتوبوس ارسال کنند و زائران فقط یکی، دو ساعت در مرز مهرا معطل مانند.» سیدزاهدین چشمه‌خاور افزود: «شرایط تردد در مرز مهرا عادی است.»

۵ شهر ایران در میان گرم‌ترین‌ها

دزفول در استان خوزستان در روز چهارشنبه، ۷ شهریور با دمای ۵۱٫۴ درجه سانتی‌گراد بالای صفر گرم‌ترین شهر جهان شناخته شد. به گزارش همشهری، آبادان و اهواز در استان خوزستان هم بعد از دزفول جایگاه دومین و سومین شهر گرم جهان را به خود اختصاص دادند که دمای آنها به ترتیب ۵۰٫۴، ۵۰٫۴ درجه سانتی‌گراد ثبت شده است. همچنین بعد از این شهرها، شهرستان امیدیه با دمای ۵۰ درجه سانتی‌گراد در جایگاه ششم و مسجد سلیمان با دمای ۴۸٫۳ درجه سانتی‌گراد در جایگاه سیزدهمین شهر گرم جهان قرار گرفته است. روز سه‌شنبه، ۴ شهریور هم امیدیه با دمای ۴۹٫۷ درجه سانتی‌گراد، سومین شهر گرم جهان شناخته شد. همچنین بعد از آن دزفول با دمای ۴۹٫۶ درجه سانتی‌گراد، چهارمین شهر گرم جهان شد. اهواز با دمای ۴۹٫۲ درجه سانتی‌گراد در جایگاه ششم و آبادان هم با دمای ۴۸٫۷ درجه سانتی‌گراد در جایگاه نهم قرار گرفته بود.

پرند محبوب نخل داران

بلبل یا صدایش جسادوی کند؛ حتی اگر گونه‌های از بلبل، آفت درختان خرما باشد. بلبل خرما با آن که آفت درختان خرما محسوب می‌شود، ولی پرندای محبوب در بین جنوبی‌هاست؛ اما چرا؟ چون صدایش گوشنواز است و آرامشی که صدای بلبل دارد، اجازه نمی‌دهد باغداران آنها را از روی درختان خرما فراری دهند. به این علت نامش را بلبل خرما گذاشته‌اند که شهد خرما را می‌نوشد و در نتیجه، خرماها می‌ریزند یا حشرات در آنها تخم می‌گذارند. محل زیست آنها اغلب باغ‌ها، نخلستان‌ها و جاهای پر درخت است و گاهی هم در نقاط کم درخت دیده می‌شوند. غذای اصلی آنها همچنان که از نامش بر می‌آید بیشتر میوه درخت خرما و البته سایر میوه‌هاست؛ به گونه‌ای که مثلاً در بهبهان، باغ‌های زردآلو زیستگاه مورد علاقه این گونه بلبل هستند. همچنین در سیستان و بلوچستان در میان نخلستان‌های مومان هم زیاد دیده می‌شوند. این پرند لانه‌اش را اغلب روی شاخه درختان موجود می‌سازد و خوراک عمده و مورد علاقه این بلبل، توت‌های رسیده و تمشک است.

برای تماشای کوچه مازاری های بزدا این بارک را اسکن کنید

راه اندازی نیروگاه تجدیدپذیر ارگ جدید بم تا ۲ ماه دیگر

امیرحسین زاده، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان: نیروگاه خورشیدی ۵ مگاواتی در منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید بم در حال ساخت است و این نیروگاه تا ۲ ماه دیگر تجهیز و راه اندازی می‌شود.

شکسته شدن رکورد تردد زائران خارجی از ترمین

ایرج دست‌نشان، مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌های آذربایجان غربی: با افزایش ۱۰ درصدی تردد زائران خارجی از پایانه مرزی ترمین نسبت به دوره مشابه سال‌های گذشته، امسال رکورد تردد زائران خارجی از این پایانه مرزی شکسته شد.

سفر حنا

گیاه حنا برای اینکه حنا شود یک سفر طولانی را پشت سر می‌گذارد. گیاه حنا در ایران بیشتر در جنوب شرقی کشور کاشته می‌شود؛ از یم و جیرفت و ایرانشهر تا دلگان و نزدیکی‌های بندرعباس و اطراف دریاچه جازموریان. ریشه حنا شاید ۴۰ تا ۵۰ سال روی زمین بماند. حنا را در مناطق گرمسیر سال‌ها ۳ بار و در مناطق سردسیر سال‌ها ۲ بار از یک ساتی مزی زمین درو می‌کنند.

معطرترین کوچه ایران

کوچه مازاری‌های یزد از ۷ قرن پیش تا امروز محل فعالیت کارگاه‌های حناسایی و نخستین گذرگاه فرهنگ و هنر ایران است

گزارش راحله عبدالحسینی روزنامه‌نگار

روزهای گرم تابستان، زمان برداشت برگ گیاه حناست و در کوچه مازاری‌های یزد حسایی برویایه با می‌شود. کوچه مازاری‌های یزد پر از کارگاه‌های «حناسایی» است که قدمت آنها به ۷ قرن پیش می‌رسد. در کنار کارگاه‌های حناسایی، کارگاه‌های آسیای آدویه‌جات دیگر هم شکل گرفته. عطر و بوی این کوچه موجب شده است که گردشگران زیادی راهی کوچه مازاری‌ها شوند و از دیدن راه‌ور سم آسیاکردن برگ حنا و انواع و اقسام آدویه‌جات لذت ببرند. کوچه مازاری‌ها به نخستین گذرگاه فرهنگ و هنر ایران هم معروف است.

حرفه ۷۰۰ ساله یزدی‌ها

کوچه مازاری‌های یزد سنگ‌شرف شده و در اطراف کوچه کارگاه‌های حناسایی قرار گرفته و چندتایی هم کارگاه آسیای آدویه‌جات دیگر مثل راجین، زردچوبه و فلفل جاجوش کرده‌اند. همین چند کارگاه کافی است تا این کوچه معطرترین کوچه یزد باشد. مهدی مسیح یکی از قدیمی‌های این کوچه است. پدرش، محمد مسیح و پدر بزرگش، رجعیلی مسیح هم در همین کارگاه حناسایی می‌کرده‌اند. او به همشهری می‌گوید: «چند سالی است پدرم از ایمر گرفته و خانه‌نشین شده. او بر ایمنان تعریف می‌کرد که «ماز» در لهجه یزدی به معنای چرخ است. حرکت و چرخیدن سنگ آسیا برای ساییدن حنا را «مازار» می‌گفتند و به همین دلیل شغل حناسایی، «مازاری» نام گرفته و به این محدوده می‌گویند کوچه مازاری‌ها.» در کتاب‌ها مازاری به عطار و داروفروش هم گفته می‌شود؛ اما مازاری‌های یزدی حافظ هم معنای حناسایی است. مسیح درباره قدمت این شغل در یزد می‌گوید: «تا جایی که من می‌دانم خاندان من بیش از صدسال است که در این شغل انده؛ اما قدمت مازاری در یزد به ۷۰۰ سال می‌رسد. الان هم فقط ۳ کارگاه آدویه‌سایی در کوچه مازاری هست و مابقی کارگاه‌ها همچنان به حناسایی مشغولند.»

۵۰ سال چرخش سنگ

داخل هر کارگاه حناسایی کوچه مازاری‌های یزد را گردوغباری سبزرنگ پوشانده و سنگ مازاری هم آرام و آهسته وسط کارگاه می‌چرخد. چرخش سنگ آسیا روی یک سکوی بزرگ، برگ‌های سبزرنگ حنا را می‌ساید. اطراف سنگ مازاری اتاق‌هایی هست که از زمین تا سقف پر از گونی است؛ برخی گونی‌ها پر از برگ حنا، برخی دیگر از دیگر پر از حناساییه. در اتاقی دیگر چند نفر روی زمین نشسته‌اند و کیسه‌های بزرگ و کوچک را برای ارسال حناهای ساییده می‌دوزند. یزدی‌ها دوزندگان کیسه‌های حنا را خلیفه می‌گویند. دوختن دهانه کیسه‌ها و مهر کردن نام‌نشان مازاری روی آنها کار پیشکش‌سوت‌های کارگاه است. مسیح درباره سنگ‌های مازاری می‌گوید که از پدرش شنیده که سنگ مازاری را از مهریز یزد می‌آورده‌اند. همان جا سنگ را گرد و یک چوب از سوراخ وسطش رد می‌کرده‌اند و تا یزد که حدود ۶۰ کیلومتر باشد، سنگ را اهل می‌داده‌اند. سنگ‌ها تا ۵۰ سال در کارگاه‌های مازاری می‌چرخیده‌اند و بعد که صاف و کوچک می‌شده‌اند، به گچ‌سایی‌ها سپرده می‌شده‌اند.

گذر فرهنگ و هنر با عطر آدویه و حنا

۴ سال پیش بود که اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی یزد با همراهی شهرداری، کوچه مازاری‌ها را به عنوان گذر فرهنگ و هنر نامگذاری کرد؛ گذر که نام نخستین گذر فرهنگ و هنر کشور را به خود گرفت. مسیح می‌گوید: «با سنگ‌شرف شدن این کوچه و آراستگی بیشتر آن گردشگران هم با کوچه

گذر مازاری‌ها حدود سال ۱۳۱۵ یک زمین بایر بود و بعد به همت والیان آن دوره به ۲۰ کارگاه یک‌شکل تبدیل شد

حنا با رطوبت و نور میانه ندارد و کیفیتش از بین می‌رود و از این رو فقط نور اندکی از دریاچه سقف کارگاه مازاری وارد می‌شود

سنگ مازاری را از مهریز یزد می‌آورده‌اند. همان‌جا سنگ را گرد و یک و یک چوب از سوراخ وسطش رد می‌کردند و تا یزد که حدود ۶۰ کیلومتر باشد، سنگ را اهل می‌داده‌اند.

مازاری‌ها آشنا شدند. حالا هم جایی برای نشستن و یک استکان چای خوردن هست و هم با خیال راحت به کارگاه‌ها می‌آیند. دین حناسایی برای گردشگران به‌ویژه خارجی‌ها جالب است. مدام عکس و فیلم می‌گیرند. دین آدویه‌سایی برای گردشگران خارجی خیلی جذاب است. چندین بار آمده که خودشان خواسته‌اند آدویه آسیا شده را بسته‌بندی کنند و با خود ببرند.» این گذر حدود سال ۱۳۱۵ یک زمین

برگ حنا حدود ۴ ساعت زیر سنگ می‌چرخد تا ساییده شود. بعد از ۲ ساعت چرخش سنگ، ۱۱ کیلوگرمی تخمه آفتابگردان یا کرچ به برگ سبزرنگ حنا اضافه می‌شود. چربی باعث می‌شود حنا خوشترنگ تر شود و اثر درمانی بیشتری هم داشته باشد. بعد از آن ۲۰ کیلوگرم در دستگاه الک ریخته می‌شود. هر ۵۰۰ کیلوگرم حناسایی حدود ۵۰ کیلوگرم ناخالصی و نخاله دارد.

ناخالصی دوباره ساییده و الک می‌شود. این‌بار ناخالصی سنگ و چوب است که جدا می‌شود. دستگاه آسیا بین ۶ تا ۱۰ تن وزن دارند که سهم هر سنگ در هر نوبت ۲۰۰ کیلوگرم برگ حناست. در روزگار قدیم شترهای چشم‌بسته سنگ آسیا را می‌چرخاندند و حالا سنگ آسیای کارگاه‌ها موتور می‌چرخد. مسیح بیشتر بر ایمنان توضیح می‌دهد و می‌گوید: «پدرم می‌گفت از ۷۰ سال پیش موتور به کارگاه‌ها آمد و دیگر خبری از گردش سنگ آسیا با شتر نبود. شتر را از روستاهای اطراف یزد به کارگاه می‌آوردند.»

هر سنگ مازاری را یک شتر چشم‌بسته به مدت ۴ ساعت می‌چرخاند و بعد شتر تازه‌نفس جایش را می‌گرفت. معمولاً شتر برای یک سنگ آسیا در طول شبانه‌روز لازم بود. این کار شبانه‌روزی ادامه داشت تا برگ‌های حنا زیر سنگ آسیا شود. مازاری‌های دوسنگه، شتر داشتند و هر چه تعداد سنگ‌های بیشتر می‌شد، تعداد شترها نیز باید بیشتر می‌شد. تا قبل از اینکه کوچه مازاری‌های یزد در خیابان آیت‌الله کاشانی، رویه‌روی مسجد اتابک باتوق کارگاه‌های حناسایی شود، یکی دو کارگاه مازاری اطراف میدان امیرچخماق بوده؛ صحبت از روزگاری است که تاجرانی که از جاده ابریشم آدویه می‌گذشتند و به یزد می‌رسیدند، از مازاری‌های میدان امیرچخماق یزد بود. سبزرنگ حنا را می‌چرخاند. اوایل دوره پهلوی، شهرداری مازاری‌ها را به خاطر بوی بد مدفوع اسب و شتر به این کوچه منتقل کرد. به این ترتیب فقط یکی دو تا مازاری‌ها هنوز دوروبر میدان امیرچخماق سنگ‌شان را روی برگ‌های حنا می‌چرخاند.

حنای درچه یک دلگان

حنای در مناطق گرم و خشک رشد می‌کند و با رطوبت و نور میانه‌ای ندارد و رنگ و کیفیتش از بین می‌رود؛ برای همین هم کارگاه‌های مازاری طوری ساخته شده‌اند که نور اندکی از دریاچه سقف وارد می‌شود. برگ حنا از جیرفت در استان کرمان و دلگان در استان سیستان و بلوچستان هم راهی کوچه مازاری‌های یزد می‌شود تا بعد از آسیاشدن در بازار عرضه شود. برگ حنا هم با توجه به نوع آب‌وهوا و کیفیت زمین کشاورزی متفاوت است. مازاری‌ها خوب می‌دانند حنای دلگان حنای درچه‌یک است و حنای جیرفت درجه ۲. مهدی مسیح می‌گوید: «قدیمی‌ها دیگر حرفه‌ای شده‌اند و با یک نگاه به برگ حنا متوجه می‌شوند درچه‌یک است یا درچه ۲.» برگ حنا در سال ۱۳۰۰ در روی می‌شود؛ اول تابستان و آخر مرداد که به حنای گرم معروف است و آخر آبان که به حنای قوس معروف است. برگ حنا در تولید رنگ‌های آرایشی و صنعتی و همچنین مصارف دارویی و عطرسازی استفاده می‌شود. مسیح می‌گوید: «حنای بسته‌بندی شده راهی بازارهای کشور می‌شود و بخشی هم به عراق، روسیه و کشورهای حاشیه خلیج فارس صادر می‌شود.»

بایر بود و بعد به همت والیان آن دوره به ۲۰ کارگاه یک‌شکل و گذر مازاری‌ها تبدیل شد. با وجود اینکه حالا کارگاه‌های مازاری یزد مانند گذشته برویوق نیست و هجوم رنگ‌های شیمیایی سبب شده تا حنای مازاری‌ها چندان رنگی نداشته باشند، اما گذر فرهنگ و هنر افراد زیادی را با این حرفه‌ها آشنا کرده است و صادرات هم همچنان به قوت خود باقی است.

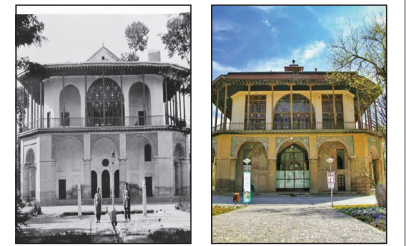
قزوین گردی

تاریخچه شهر قزوین به دوران ساسانیان می‌رسد. این شهر به دستور شاپور، پادشاه ساسانی رونق یافت. قزوین، شاهراه اقتصادی جاده ابریشم، سال‌ها محل گذر بازرگانانی بود که کالاهای خود را از شرق به غرب می‌بردند. قزوین در زمان حکومت صفوی ۵۷ سال پایتخت ایران بود و از همین رو دارای اماکن و موزه‌های تاریخی بسیاری است. قزوین از نظر تعداد آثار تاریخی رتبه نخست ایران و رتبه سوم جهان را دارد و حتی همین چند وقت پیش، کاوش‌های «قلعه کرد» کاوشگران را به یک دندان شیری در این غار رساند که آنها حضور انسان نئاندرتال در ایران را تا ۱۷۵ هزار سال پیش تخمین زدند. ۹ شهریور، سالروز برگزیدن قزوین به عنوان پایتخت از سوی شاه تهماسب صفوی را روز قزوین می‌نامند.

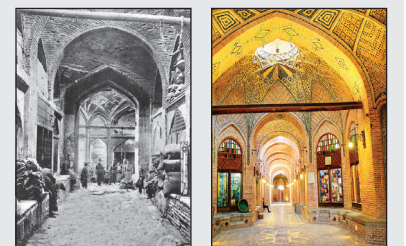
گراند هتل

این هتل را نخستین نمونه هتل ایران می‌دانند که مطابق هتل‌های اروپایی طراحی و ساخته شد. هتلی که زمان ساخت آن به سال‌های پایانی دوره قاجار، یعنی ۱۲۹۹ تا ۱۳۰۰ می‌رسد. این هتل توسط آرایبی به نام شاپور یارسی ساخته شد که البته شاپور یارسی بعدها نام خود را به مهرشاهی تغییر داد.

عمارت چهلستون

عمارت چهلستون یا کلاه‌فرنگی یکی از آثار مهم دوره صفوی و تنها کوشک باقیمانده از مجموعه کاخ‌های سلطنتی شاه تهماسب در اواسط قرن دهم هجری است که بر اساس معماری ایرانی در طبقه ۲ ساخته شده و شامل نقاشی‌های دیواری کم‌تظیری از مکتب قزوین است.

سعدالسلطنه

کاروانسرای سعدالسلطنه به دستور سعدالسلطنه، حاکم وقت قزوین در دوره قاجار به ساخته شد. این کاروانسرا ۲۶ شهریور ۱۴۰۲ در چهل پنجمین اجلاس کمیته میراث جهانی یونسکو در ریاض به همراه ۵۲ کاروانسرای تاریخی دیگر تحت عنوان کاروانسرای ایرانی در فهرست میراث جهانی قرار گرفت.

نخستین خیابان ایران

خیابان سیه قزوین نخستین خیابان طراحی شده ایران است که در دوره صفوی در زمان پایتخت شدن قزوین احداث شد و در سال ۱۳۷۸ رسماً به عنوان نخستین خیابان ایران در فهرست آثار ملی به ثبت رسید. این خیابان را شاه تهماسب صفوی ساخته است.

دروازه کوشک

دروازه درب کوشک قزوین یکی از دروازه‌های مهم و تاریخی این شهر محسوب می‌شود که در قزوین کوفتی در انتهای خیابان آزادی یا نادری قدیم قرار گرفته است. این دروازه در برگ در گذشته به سمت الموت، رودبار و کوشک و همچنین شکارگاه‌های شمال قزوین باز می‌شد.